

Je wilt in harmonie leven met de natuur én jouw steentje bijdragen aan een groenere wereld. Klinkt mooi. Maar hoe doe je dat?

Laura Vegter ging op de thee bij negen Nederlandse Earthkeepers. Van wormenhotelbouwer tot promotor van drinkbare rivieren. Ze vroeg hen wat ervoor nodig is om je hart te volgen en meer in verbinding met de Aarde te leven.

Door de verhalen van de pioniers weeft de auteur haar eigen reflecties op deze ontdekkingsreis. Naar de Aarde gaat ook over 'aarden' en angsten aangaan. Haarfijn en met zachte zelfspot beschrijft zij haar inzichten en emoties.

Deze gids voor de groene pionier staat vol inspiratie, bemoediging en handvatten voor wie zelf de sprong wil wagen. Naar een leven dat goed voelt voor jou en de Aarde.

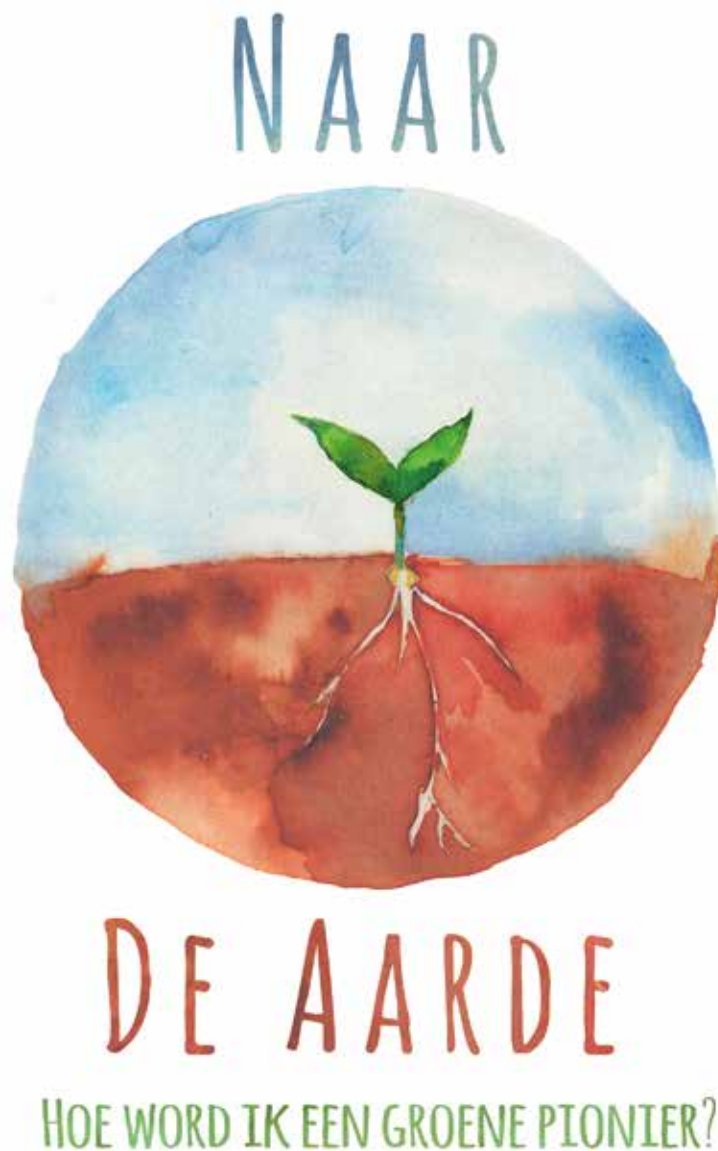

Laura Vegter gaf haar vaste baan in Amsterdam op om te onderzoeken hoe ze dichterbij de natuur kan leven. Zij werkt nu freelance als socioloog, onderzoeker en tekstschrijver.

www.naardeaarde.com

NAAR DE AARDE
LAURA M. VEGTER

LAURA M. VEGTER

Eerste druk oktober 2019

Tweede druk januari 2020

© 2019 Laura Vegter

Fotografie Martine Sprangers

Illustratie omslag Trudy Oosterhuis

Ontwerp omslag Robert Dupper

Opmaak binnenwerk Annelies van Roosmalen

Eindredactie Fred Teunissen

ISBN 9789491728341

NUR 410

www.trophonios.nl

‘Ik werk nooit meer voor geld’

De nieuwe mogelijkheden van de geef-economie

Marc Siepman geeft gratis cursussen om het belang van de bodem bekend te maken. De vraag ‘kan ik er wel geld mee verdienen?’ heeft hij achter zich gelaten. Hij leeft van donaties. “We moeten weer afhankelijk worden van elkaar.”

Een schrijver zonder goede pen voelt zich onthand, zeker tijdens een interview. Gelukkig besluit mijn pen ermee op te houden tijdens het gesprek met Marc Siepman. Marc is naast bodemdeskundige een groot voorstander van een geef-economie. Zonder dat ik iets hoeft te zeggen, grijpt hij naar zijn tas: “Hier heb je een pen.” Ik: “Die schrijft lekker!” Marc: “Dan mag je ‘m houden.”

Ik tref Marc in de Voedseltuin in Rotterdam, een prachtig permacultuurproject. Vrijwilligers kweken er groenten en fruit voor klanten van de Voedselbank en andere mensen met een smalle beurs. Na afloop van zijn cursus ‘Ondergronds gezwam’ aldaar mag ik hem bevragen. Hoe je je van IT’er ontwikkelt tot rondreizend bodemdeskundige. En de hamvraag: hoe leef je zoals je echt wilt zonder die eeuwige zorgen over geld?

In eigen hand

“Als websitebouwer vond ik werken voor een klant vaak verschrikkelijk. Deed ik precies hetzelfde werk voor mezelf, dan vond ik het heerlijk. Werken voor een baas is dus niks voor mij.

Mijn energievoorraad raakt ervan uitgeput. Ik belandde zelfs in een persoonlijke crisis. Nu doe ik dingen waar ik energie van krijg, voor mijzelf en niet voor iemand anders. Daarom help ik tegenwoordig alleen nog iemand met een website onder de voorwaarde dat ik er geen geld voor krijg. Zonder geld kan ik veel vrijheid nemen, dan is het meer spelen dan werken. Autonomie is een kernwaarde voor mij.

In 2009 kwam ik in het blad ZOZ van stichting Omslag een aankondiging tegen van een permacultuuropleiding. Ik dacht direct: dit is wat ik zoek! Ik maakte me altijd wel zorgen over het milieu, maar zonder een idee te hebben wat we daar nou aan moesten doen. Permacultuur bood mij handvatten. Het gaat veel verder dan het doen van kleine suffe dingen als het indraaien van spaarlampen. Het zet in op grootschalig herstel van ecosystemen en het toenemen van biodiversiteit. Bovendien ligt de macht niet bij andere partijen zoals grote bedrijven. Je kunt zelf iets doen. Dat gaf mij een fijn gevoel.”

De bodem als blinde vlek

“De opleiding besteedde veel aandacht aan de bodem. Ik ontdekte dat die heel belangrijk is, maar dat ik er eigenlijk geen klap van wist. Dacht ik al jaren duurzaam te doen, bleek de bodem een blinde vlek! Die is namelijk essentieel. Voor onze menselijke gezondheid, het klimaat, de biodiversiteit... Nog steeds ontdek ik dingen waarvan ik denk: wow, ook dat nog. Overal kom je weer terug op die bodem.

Ik vond dat meer mensen daar kennis van moesten nemen en liefst ook mee aan de slag gaan. Er bleken maar enkele cursussen te bestaan, en dan ook nog duur en niet voor iedereen toegankelijk. Daarom ben ik in 2011 gratis cursussen gaan geven over de bodem, ook al vond ik mezelf niet de meest aangevoerde persoon.

Het geven van een cursus zie ik niet als werk, ik ervaar het meer als een beetje aanklooien. Kijken waar het heen gaat en

laten gebeuren. Dat probeer ik op allerlei gebieden van mijn leven te doen. Ik begin gewoon en kijk waar het heen gaat. Splenderwijs kom ik dan tegen wat ik wil aanpassen. Ik ben ook niet begonnen met het idee dat ik veel cursussen wilde geven. Ik dacht: als ik er twee geef, ben ik tevreden. Dat is alleen nooit meer opgehouden.”

Leven van donaties

“Doordat ik begon met het geven van gratis cursussen, besloten mijn vrouw en ik te experimenteren met de geef-economie. Dat houdt in dat we doen wat we belangrijk vinden, wat we leuk vinden en waar we energie van krijgen. Mensen die waarderen wat we doen, geven ons een donatie. Die donaties zien wij als een basisinkomen. Het geeft ons de vrijheid om te kunnen spelen, fouten te maken, soms even niets te doen. Zo hoeven we nooit meer te denken: zal ik dit wel doen, want *kan ik er wel geld mee verdienen?* Nee, je doet het gewoon, want het is belangrijk en het moet nu gebeuren. En het geld komt dan wel. Op het moment dat je je beslissingen niet meer af laat hangen van geld, maar van de vraag waar krijg ik energie van, ga je totaal andere dingen doen.

Wij leven van donaties van goederen en geld. Via een wensenlijstje op mijn website communiceer ik wat ik nodig heb. We krijgen nu bijna 1500 euro per maand. Daar zitten eenmalige donaties bij en terugkerende, van een heel klein bedragje tot gênant grote bedragen. Het krijgen van donaties voelt als gênant, omdat we tegenwoordig makkelijk kunnen geven, maar ontvangen hebben verleerd. Dat doe je niet, je handje ophouden. Daarom heb ik echt weer moeten leren om onvoorwaardelijk te ontvangen. Om niet meteen te denken: ik heb iets gekregen, nu moet ik wat terugdoen. Als je de relatie elke keer gaat vereffen, put je jezelf weer uit.”

Afgescheidenheid door geld

Om in mijn bestaan te voorzien heb ik toch financiële zekerheid nodig? Marc Siepman legt uit waarom het zo lastig lijkt om voor het vervullen van je levensbehoeften op onderlinge relaties te vertrouwen.

“Ik denk dat geld daar een rol in speelt. Als geld niet zou bestaan, zouden we meer inzien hoe afhankelijk we zijn van elkaar. We leven nu in de illusie van afgescheidenheid. We denken elkaar niet nodig te hebben, maar dat hebben we wel degelijk. Mensen kunnen helemaal niet gelukkig zijn zonder elkaar. We zijn geen individuen, maar onderdeel van een gemeenschap. Geld maakt dat wij onze relaties snel beëindigen. Je gaat naar de bakker, je vraagt om een brood, geeft geld en de relatie is beëindigd. We zijn gewend om de rekening altijd te vereffenen.

Mijn vrouw en ik proberen juist zo te leven dat we de rekening niet vereffenen. Dat mensen van ons dingen gratis krijgen, terwijl wij van andere mensen weer andere dingen gratis krijgen. Door dit niet te vereffenen, blijft de relatie open staan. Uiteindelijk wordt een gemeenschap gevormd door onderlinge afhankelijkheid. Het idee dat je financieel onafhankelijk moet zijn, wordt als iets positiefs gezien, maar is eigenlijk iets onmenselijks. Uit de bodemkunde weten we dat een plant niet op zichzelf kan bestaan, maar alleen als onderdeel van een complex geheel. Ook mensen gedijen het beste in gemeenschappen die veerkrachtig en complex zijn door veel onderlinge relaties.”

Vertrouwen

“Mijn vrouw kende wel momenten van zorg toen ons spaargeld hard ging in het begin. Ik dacht altijd: als het echt mis gaat, dan komt er wel weer wat.

Dat vertrouwen is de laatste jaren gegroeid en ook terecht gebleken. Op het moment dat de bodem nadert, komen er nieuwe dingen op je af. Het kan zijn dat ik op een gegeven moment de huur niet meer kan betalen, maar dan komt er wel weer een

andere oplossing. Huur betalen is niet de enige manier om te kunnen wonen.

Ik heb wel angst, maar dat gaat om dingen die echt belangrijk zijn, zoals klimaatverandering en verlies van biodiversiteit. Als ik moet kiezen tussen daaraan meewerken of zeggen 'we gaan heel simpel leven en kijken wat ons gegund wordt', dan ben ik met die laatste levensstijl uiteindelijk toch gelukkiger. Ik kan mijn leven niet meer omzetten in geld of werk doen dat niet past bij mijn ethische principes. Dat knaagt aan mij."

Afhankelijk van elkaar

"Het lezen van het werk van Charles Eisenstein, ecofilosoof en pleitbezorger van de geef-economie, zette mij op een nieuw pad. Van huis uit vond ik natuur al belangrijk, maar ik zag het als iets dat buiten ons ligt. Dat we die verbinding niet echt zien en voelen, komt denk ik voort uit onze cultuur. We zijn sterk geneigd om alles als individu of object te zien, in plaats van als een proces.

Zo kun je een boom gewoon als boom zien. Maar ook als iets dat eerst een zaadje was en uitgroeit tot een enorme woudreus. Op een gegeven ogenblik sterft hij af en wordt voeding voor schimmels... Een boom is ook een ecosysteem. Hij kan niet zonder zijn natuurlijke omgeving en gaat relaties aan met zoveel andere soorten. Hetzelfde geldt voor de mens, al heeft die de illusie los te staan van de omgeving. Als je meer begrip krijgt van natuurlijke processen op Aarde, dan zie je dat dáár de oplossingen liggen.

Wat we nodig hebben om op grotere schaal in verbinding met de natuur te leven, zonder onszelf uit te putten? Elkaar. Dit is typisch iets wat je niet in je eentje kunt. We moeten weer af-

**'We hebben elkaar nodig om in verbinding
met de natuur te leven'**

hankelijk van elkaar worden. En inzien dat als wij onze natuurlijke omgeving schaden, we daarmee onszelf schaden. Ik denk dat bewustwording de sleutel is, die weg heb ik zelf in ieder geval gekozen. Zolang mensen niet begrijpen waarom, verandert er niks en blijft het bij: 'Wat heb je aan biodiversiteit? Dat prikt en jeukt alleen maar!' Die bewustwordingsslag kan mij niet snel genoeg gaan. Dat is nog een goede reden om mijn cursussen gratis aan te bieden!"

Een ander verhaal gaan leven

"Het geven van cursussen en lezingen over dit onderwerp heeft mij ontzettend geholpen om op een andere manier te gaan leven. Lesgeven is de snelste manier om iets te leren! Het geeft je bovendien het gevoel dat je niet de enige bent die zo denkt. Dat helpt enorm wanneer je met bepaalde ideeën zit en iedereen om je heen tegenovergestelde ideeën lijkt te hebben. Op het mo-

ment dat je je visie deelt, blijkt dat heel veel mensen zo denken. Dat werkt bevrijdend. Ik zie het zelfs als therapie om zo'n lezing of cursus te geven.

Het is zo makkelijk om te denken dat mensen verdorven zijn en dat dat het probleem is, maar door mijn cursussen ontmoet ik zoveel mooie mensen! Het geeft mij het besef dat er nog een heel mooie wereld mogelijk is. Ook in die zin is Charles Eisenstein met zijn boek *The More Beautiful World Our Hearts Know is Possible* inspirerend. Hij houdt er wel de moed in.

We kunnen gewoon beginnen. Door te stoppen met geloven in het huidige verhaal en een ander verhaal te gaan leven. Op die manier inspireren we andere mensen die dat misschien ook gaan doen en zo weer anderen inspireren. Zo ontstaan er nieuwe verhalen. En ik wil niet zeggen dat mijn manier de enige mogelijkheid is. Dit is hoe ik het doe, hoe het op mijn pad komt. Bij jou wordt het waarschijnlijk anders. Iedereen zal zijn eigen unieke oplossing vinden voor zijn unieke situatie."

Meer weten

Marc Siepman geeft gratis cursussen en lezingen door heel Nederland en Vlaanderen. Hij wordt ook graag uitgenodigd om een cursus of lezing te komen geven.

www.marcsiepman.nl